

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานหลักในกระทรวงการคลังในการจัดเก็บรายได้ภาษีอากรให้แก่รัฐบาลเพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริหารประเทศ นอกจากนี้มีวัตถุประสงค์ในการหารายได้เพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลแล้ว ภาษีอากรยังเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการกระจายรายได้ การจัดสวัสดิการสังคมและการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ นอกจากนี้กรมสรรพากรยังมีส่วนสำคัญในการดำเนินการทางด้านภาษีอากรเพื่อสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจเอกชนและของประเทศในเวทีโลกด้วย

นับตั้งแต่ประเทศไทยประสบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมาการจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากรมีความยุ่งยากและมีข้อจำกัดในหลายด้าน ความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนลดลง เป้าหมายการจัดเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้น ในขณะที่ยังจำเป็นต้องมีมาตรการทางภาษีเพื่อช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคเศรษฐกิจในด้านต่างๆ แนวทางหลักที่กรมสรรพากรใช้เพื่อบรรลุมติวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บและการให้บริการที่ดีเพื่อเพิ่มความสมัครใจในการเสียภาษี โดยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมากรมสรรพากรได้เร่งปรับปรุงการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ IT เป็นแกนนำในการให้บริการผู้เสียภาษีในด้านต่างๆ การกำกับดูแลการเสียภาษีให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันเพื่อลดภาระและปัญหาการตรวจสอบภาษีย้อนหลัง รวมทั้งวางรากฐานทางด้านระบบ IT เพื่อเพิ่มช่องทางการให้บริการใหม่ๆ แก่ผู้เสียภาษีให้รวดเร็ว ลดขั้นตอนงาน ตลอดจนการปรับกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นผลให้การจัดเก็บภาษีอากรเกินประมาณการและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการช่วยกอบกู้วิกฤติทางเศรษฐกิจ การฟื้นฟูเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมารายได้จากภาษีอากรเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล คือประมาณร้อยละ 90 ของรายได้รวมทั้งหมดของรัฐบาล ส่วนรายได้ที่มีใช้ภาษีอากรประมาณร้อยละ 10 โดยเฉพาะแล้วร้อยละ 59 ของรายได้ภาษีอากรรวมกรมสรรพากรเป็นผู้จัดเก็บ (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ปีงบประมาณ 2545 - 2547

หน่วย : ล้านบาท

ที่มาของรายได้	2545		2546		2547		2548	
	รายได้	สัดส่วน	รายได้	สัดส่วน	รายได้	สัดส่วน	รายได้	สัดส่วน
1. กรมสรรพากร	544,280.80	56.73	627,506.32	56.84	772,236.41	59.88	937,149.48	63.51
1.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	108,371.26		117,220.69		135,154.61		147,352.15	
1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	170,414.61		208,785.77		261,890.26		329,515.96	
1.3 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	19,127.64		21,772.58		31,935.38		41,177.57	
1.4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	228,196.18		261,309.10		316,133.94		385,717.57	
1.5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	13,715.42		12,754.55		20,024.31		26,304.36	
1.6 อากรแสตมป์	4,121.63		5,339.64		6,820.09		6,815.61	
1.7 ภาษีการค้า	98.51		-		-		-	
1.8 รายได้อื่นๆ	235.57		323.98		277.82		266.26	
2. กรมสรรพสามิต	208,152.98	21.70	246,523.73	22.33	275,767.74	21.38	280,516.43	19.01
2.1 ภาษีสรรพสามิต	68,840.43		73,584.41		76,988.95		76,458.21	
2.2 ภาษีสรรพสามิต	31,696.95		32,948.94		36,326.00		38,192.61	
2.3 ภาษีสรรพสามิต	22,290.18		25,637.82		26,170.10		28,619.97	
2.4 ภาษีเบียร์	31,650.34		36,969.39		42,748.63		45,482.85	
2.5 ภาษีสรรพสามิต	41,559.52		55,980.02		65,002.22		58,759.63	
2.6 ภาษีเครื่องดื่ม	7,748.26		8,613.19		9,346.42		10,105.71	
2.7 ภาษีเครื่องไฟฟ้า	1,792.55		2,320.80		2,858.63		3,711.85	
2.8 ภาษีอื่นๆ	2,362.48		9,345.00		16,016.74		18,788.03	
2.9 รายได้อื่นๆ	212.27		1,124.17		310.05		397.57	
3. กรมศุลกากร	98,628.56	10.28	111,819.02	10.13	106,122.41	8.23	110,403.04	7.48
3.1 อากรขาเข้า	96,326.19		110,054.00		103,634.98		106,916.86	
3.2 อากรขาออก	162.98		215.74		267.28		284.59	
3.3 รายได้อื่นๆ	2,139.39		1,549.29		2,220.15		3,201.59	
4. หน่วยงานอื่น	108,375.06	11.30	118,159.57	10.70	135,560.65	10.51	147,471.70	9.99
4.1 ส่วนราชการอื่น	49,447.87		54,045.65		76,949.97		63,873.81	
4.2 รัฐวิสาหกิจ	58,927.19		64,113.95		58,610.68		83,597.89	
5. รวมรายได้จัดเก็บ (Gross Revenue)	959,437.40	100.00	1,104,008.636	100.00	1,289,687.21	100.00	1,475,540.65	100.00
หัก 1. การคืนภาษีของกรมสรรพากร	79,902.21		80,149.76		115,573.71		139,000.19	
2. การจัดสรรรายได้จาก vat ให้ อบจ.	4,108.91		5,045.28		6,367.58		7,735.20	
3. เงินกันชนชดเชยภาษี สำหรับสินค้าส่งออก	8,234.24		10,213.29		11,225.80		12,421.25	
6. รายได้สุทธิ (Net Revenue)	867,192.05		1,008,600.31		1,156,520.12		1,316,384.01	

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง (2548)

ภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บนั้น ได้จัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมีประเภทภาษีอากรที่ต้องดำเนินการจัดเก็บ ดังนี้

- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- อากรแสตมป์
- ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
- รายได้อื่น

ถึงแม้แนวโน้มของสถานการณ์การจัดเก็บภาษีของประเทศดีขึ้นเป็นลำดับ แต่ยังคงมีความท้าทายต่อกรมสรรพากรในการคงประสิทธิภาพการทำงานเต็มขีดสมรรถนะเช่นเดิมเนื่องจากโลกในอนาคตมีการเปลี่ยนแปลงสูง การเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงการคลังและประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการรักษาเสถียรภาพและความแข็งแกร่งของภาคการคลัง กรมสรรพากรจำเป็นต้องสร้างฐานรายได้ภาษีที่มีความทั่วถึง เป็นธรรมและยั่งยืนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน นอกจากนี้การสร้างระบบภาษีที่สนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนและดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศจะเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอันทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการกิจรัฐลดขั้นตอนการปฏิบัติงานทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก ตอบสนองต่อความต้องการและให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยมีระบบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพความคุ้มค่าในการบริหารเป็นความท้าทายที่กรมสรรพากรต้องดำเนินการให้สำเร็จ

ดังนั้น การบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดีหรือความพยายามในการจัดเก็บภาษีที่สูงของกรมสรรพากรยอมทำให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้มากขึ้นมีศักยภาพในการเก็บภาษีสูงขึ้นซึ่งส่วนหนึ่งของการจัดเก็บภาษีอากรที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายเนื่องมาจากมีภาษีอากรค้างที่ไม่สามารถจัดเก็บได้เป็นจำนวนตัวเลขที่สูงซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจาก

1. มีการหลีกเลี่ยงภาษีอากรโดยอาศัยข้อบกพร่องและไม่รัดกุมของกฎหมายเป็นช่องทางด้วยวิธีการต่างๆ นานา
2. มีการหลีกเลี่ยงภาษีอากรเพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐู้เห็นเป็นใจโดยการได้รับอำนิสสินจ้างเป็นผลตอบแทน นอกจากนี้หนีภาษีอากรค้างที่ค้างชำระส่วนหนึ่งนั้นเป็นหนี้ที่ดำเนินการตรวจสอบย้อนหลังล่าช้า ผู้เสียภาษีอากรเลิกกิจการไม่มีความสามารถที่จะชำระภาษีได้ตั้งแต่เริ่มต้น นอกจากนี้ภาวะเศรษฐกิจถือเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อภาระภาษีที่ถูกต้อง

ของผู้เสียหาย ผู้ค้างภาษีอากรส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจอันเป็นผลทำให้เกิดการขาดสภาพคล่อง มีปัญหาการว่างงานส่งผลให้ความสามารถในการชำระภาษีอากรลดลงทำให้ต้องค้างชำระภาษีอากรเป็นผลให้เกิดมีการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นไปด้วยความยุ่งยาก การเร่งรัดภาษีของผู้ค้างในรายที่เป็นผู้มีอิทธิพลหรือนักการเมืองไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนและกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดได้และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เร่งรัดไม่เป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบ คำสั่งและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้

การเร่งรัดภาษีอากรค้างเป็นกระบวนการสุดท้ายของการจัดเก็บภาษี หากกระบวนการนี้ไร้ประสิทธิภาพการใช้มาตรการปราบปรามการหลีกเลี่ยงภาษีก็ไม่อาจสัมฤทธิ์ผลได้และเม็ดเงินจากการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างก็เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายในการจัดเก็บภาษีอากร ฉะนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายที่กรมสรรพากรกำหนด การเร่งรัดภาษีอากรค้างจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบแบบแผนเพื่อให้ได้เงินภาษีอากรเข้ารัฐและบังเกิดความเป็นธรรมแก่การเสียภาษีของประชาชน โดยส่วนรวม เป็นที่ทราบกันว่า การจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากรนั้น จัดเก็บโดยให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการประเมินตนเองตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายประมวลรัษฎากรเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจ ขั้นตอนต่อไปเจ้าหน้าที่สรรพากรจะทำการตรวจแบบแสดงรายการนั้นๆ ว่าคำนวณภาษีไว้หรือยื่นรายการไว้ถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องก็จะต้องทำการประเมินเรียกเก็บภาษีที่ขาดพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มแล้วแจ้งการประเมินไปยังบุคคลนั้นเพื่อนำเงินภาษีมาชำระเพิ่มเติม การประเมินเรียกเก็บภาษีทั้งสองกรณีรวมทั้งกรณีที่บุคคลได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีมีภาษีที่ต้องเสียแต่ไม่ได้เสียหรือเสียไว้ไม่ครบถ้วนอันเป็นเหตุแห่งภาษีอากรค้างที่เจ้าหน้าที่ผู้เร่งรัดภาษีอากรค้างจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเร่งรัดต่อไปตามกฎหมายและระเบียบที่กรมสรรพากรกำหนดขึ้น

การเร่งรัดภาษีอากรค้าง เป็นการดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้าง ซึ่งปฏิบัติตามระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างซึ่งการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างตามประมวลรัษฎากรจะเริ่มขึ้นตั้งแต่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมิได้เสียหรือนำส่งภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและหรือรายได้อื่นที่กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดเก็บเมื่อถึงกำหนดชำระตามกฎหมาย ทั้งนี้ตามนัยมาตรา 12 วรรคหนึ่งแห่งประมวลรัษฎากร เมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนของการเร่งรัดภาษีอากรค้างแล้วปรากฏว่าผู้เสียหายไม่ปฏิบัติตามหรือไม่เสียภาษีให้ถูกต้อง กรณีเช่นนี้อาจต้องดำเนินการโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินที่ได้มาชำระหนี้ภาษีอากรได้ ดังนั้น การที่จะดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้างได้อย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติตามระเบียบตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่กรมสรรพากรได้วางไว้ เจ้าหน้าที่ผู้เร่งรัดจะต้องพิจารณาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเร่งรัดภาษีอากรค้างตลอดจนการดำเนินคดี ภาษีอากร เจ้าพนักงานประเมินจึงต้องทราบข้อกำหนดต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อการเร่งรัดจัดเก็บหนี้ภาษีอากรค้างของกรมสรรพากร

จากสถิติผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรทุกประเภทภาษีของจังหวัดเชียงใหม่ (รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1.2) เห็นได้ว่าในปี 2543 ผลการจัดเก็บภาษีจะต่ำกว่าประมาณการ 817.67 ล้านบาทและตั้งแต่ปีภาษี 2544 เป็นต้นไปผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรจะสูงกว่าประมาณการเพิ่มขึ้นตามลำดับคือ 50.37 ล้านบาท 120.21 ล้านบาท 240.91 ล้านบาท 855.05 ล้านบาทและ 215.21 ล้านบาท

ตารางที่ 1.2 ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 – 2548

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ	ผลการจัดเก็บ	สูง/ต่ำกว่าประมาณการ
2543	3,245.38	2,427.71	(817.67)
2544	2,504.22	2,554.59	50.37
2545	2,676.50	2,796.71	120.21
2546	2,945.14	3,186.08	240.94
2547	3,316.46	4,171.51	855.05
2548	4,451.47	4,666.68	215.21

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 (2548)

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 (2548)

เมื่อพิจารณาข้อมูลสถิติหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ (รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1.3) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงยอดรวมสะสมของหนี้ภาษีอากรค้างในแต่ละปีตั้งแต่ปี 2545 – 2548 และในแต่ละปีจะเร่งรัด ลดและจำหน่ายหนี้ภาษีอากรค้างได้เพียงประมาณร้อยละ 14 – 28 ของหนี้รวมและในปี 2545 – 2548 มีหนี้ค้างที่ไม่สามารถเร่งรัดให้ผู้เสียภาษีอากรชำระหนี้ได้เป็นร้อยละ 85.15, 83.64, 79.68 และ 72.95 แต่ในปี 2547 เป็นต้นไปจะเห็นได้ว่าหนี้ภาษีอากรค้างลดลงกว่าทุกปีที่ผ่านมาคือเหลือร้อยละ 79.68 เนื่องจากมีการจำหน่ายหนี้ภาษีอากรค้างสูงถึง 35.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.69 และในปี 2548 หนี้ภาษีอากรค้างเหลือร้อยละ 72.95 มีการจำหน่ายหนี้ภาษีอากรค้างสูงถึง 61.25 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 6.16 ซึ่งเกิดจากการที่กรมสรรพากรได้ลดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการจำหน่ายหนี้ภาษีอากรค้างให้สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

โดยการออกระเบียบและมอบอำนาจให้สรรพากรภาค สรรพากรพื้นที่ เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติในการ
จำหน่ายหนี้ภาษีอากรค้างภายในวงเงินที่กำหนดได้

ตารางที่ 1.3 สถิติหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 – 2548

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2545		2546		2547		2548	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
หนี้รวม	884.17	100.00	954.01	100.00	964.86	100.00	993.72	100.00
เร่งรัดได้	118.47	13.40	135.14	14.16	155.66	16.13	184.06	18.52
ลด	4.24	0.48	14.71	1.54	4.80	0.50	23.48	2.36
จำหน่าย	8.59	0.97	6.31	0.66	35.56	3.69	61.25	6.16
รวมเร่งรัด/ ลด/จำหน่าย	131.30	14.85	156.15	16.36	196.02	20.32	268.79	27.05
หนี้คงค้าง	752.87	85.15	797.85	83.64	768.84	79.68	724.93	72.95

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 (2548)

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 (2548)

หมายเหตุ : หนี้รวม หมายถึงหนี้ภาษีอากรค้างที่ยกมาจกปีก่อนบวกกับหนี้ภาษีอากรค้างที่เกิดขึ้นระหว่างปี

เร่งรัดได้ หมายถึงจำนวนเงินที่ได้รับชำระจากหนี้ภาษีอากรค้าง

ลด หมายถึงจำนวนหนี้ภาษีอากรค้างที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณาลดหนี้ภาษีอากรค้างให้

จำหน่าย หมายถึงหนี้ภาษีอากรค้างที่เจ้าพนักงานได้ดำเนินการเร่งรัดจนถึงที่สุดแล้ว แต่มิได้รับชำระ

ผู้มีอำนาจตามกฎหมายจึงจำหน่ายหนี้ภาษีอากรค้างออกจากบัญชี

จากตารางที่ 1.4 เมื่อนำข้อมูลหนี้ภาษีอากรค้างจากตารางที่ 1.3 มาเปรียบเทียบกับ
ข้อมูลรายได้ภาษีสรรพากรที่จัดเก็บได้จากตารางที่ 1.2 จะเห็นว่าสัดส่วนหนี้ภาษีอากรค้างต่อรายได้
ภาษีสรรพากรของจังหวัดเชียงใหม่ มีเป็นจำนวนสูงประมาณร้อยละ 15 – 29 (รายละเอียดปรากฏ
ดังตารางที่ 1.4)

ตารางที่ 1.4 สัดส่วนหนี้ภาษีอากรค้างต่อรายได้ภาษีสรรพากรของจังหวัดเชียงใหม่
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 – 2548

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	รายได้ภาษีสรรพากร	หนี้ภาษีอากรค้าง	สัดส่วนหนี้ภาษีอากรค้าง/ รายได้ภาษีสรรพากร
2544	2,554.59	719.79	28.18
2545	2,706.71	752.87	26.92
2546	3,186.08	797.85	25.04
2547	4,171.51	768.84	18.43
2548	4,666.68	724.93	15.53

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 (2548)

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 (2548)

ฉะนั้น หากการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ย่อมส่งผลให้การจัดเก็บภาษีอากรมีศักยภาพสูงยิ่งขึ้นและในการศึกษาครั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างและเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงาน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ผู้ศึกษาคาดว่าจะได้รับประโยชน์ในการศึกษาดังนี้ ดังนี้

1. ทราบถึงประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง
2. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง
3. ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเร่งรัด

หนี้ภาษีอากรค้างและเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาประสิทธิภาพ ปัญหาและอุปสรรคในการเร่งรัด หนีภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 – 2548 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนีภาษีอากรค้างในสังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 และสำนักงาน สรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 จำนวน 70 ราย

1.5 นิยามศัพท์

ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในทุกด้าน โดยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานขององค์กรกับเป้าหมายที่ต้องการเป็นตัวชี้วัด

ภาษีอากรค้าง หมายถึง ภาษีอากรที่เกิดจากการประเมินตนเองของผู้เสียภาษีและเกิด จากการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานที่ต้องเสียหรือต้องนำส่งตามประมวลรัษฎากรและหรือรายได้อื่นที่กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดเก็บ โดยเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระแล้วมิได้เสียหรือนำส่งให้กับรัฐบาล

ผู้ค้างภาษีอากร หมายถึง ผู้ต้องรับผิดชอบในภาษีอากรที่ตนเองมีหน้าที่ต้องเสียหรือ ต้องนำส่งภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายแต่มิได้เสียหรือนำส่งให้กับรัฐบาล

การเร่งรัดหนีภาษีอากรค้าง หมายถึง การปฏิบัติการใดๆ จนถึงที่สุดของเจ้าพนักงาน โดยอาศัยระเบียบและกฎหมายเพื่อให้ได้รับการชำระภาษีอากร

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 หมายถึง หน่วยราชการในการบริหาร ส่วนภูมิภาคของกรมสรรพากร โดยมีสรรพากรพื้นที่เป็นหัวหน้าในการบริหารหน่วยงานและมี สำนักงานพื้นที่สาขาที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 12 สำนักงานพื้นที่ ครอบคลุม 11 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่वास อำเภอจอมทอง อำเภอสะเมิง อำเภอฮอด อำเภอดอยเต่า อำเภอแม่แจ่ม อำเภออมก๋อย และกิ่งอำเภอดอยหล่อ

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 หมายถึง หน่วยราชการในการบริหาร ส่วนภูมิภาคของกรมสรรพากร โดยมีสรรพากรพื้นที่เป็นหัวหน้าในการบริหารหน่วยงานและมี สำนักงานพื้นที่สาขาที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 11 สำนักงานพื้นที่ ครอบคลุม 11 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ อำเภอสันกำแพง อำเภอสันทราย อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอแม่ริม อำเภอแม่แตง อำเภอพร้าว อำเภอเชียงดาว อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ อำเภอเวียงแหงและกิ่งอำเภอแม่ออน

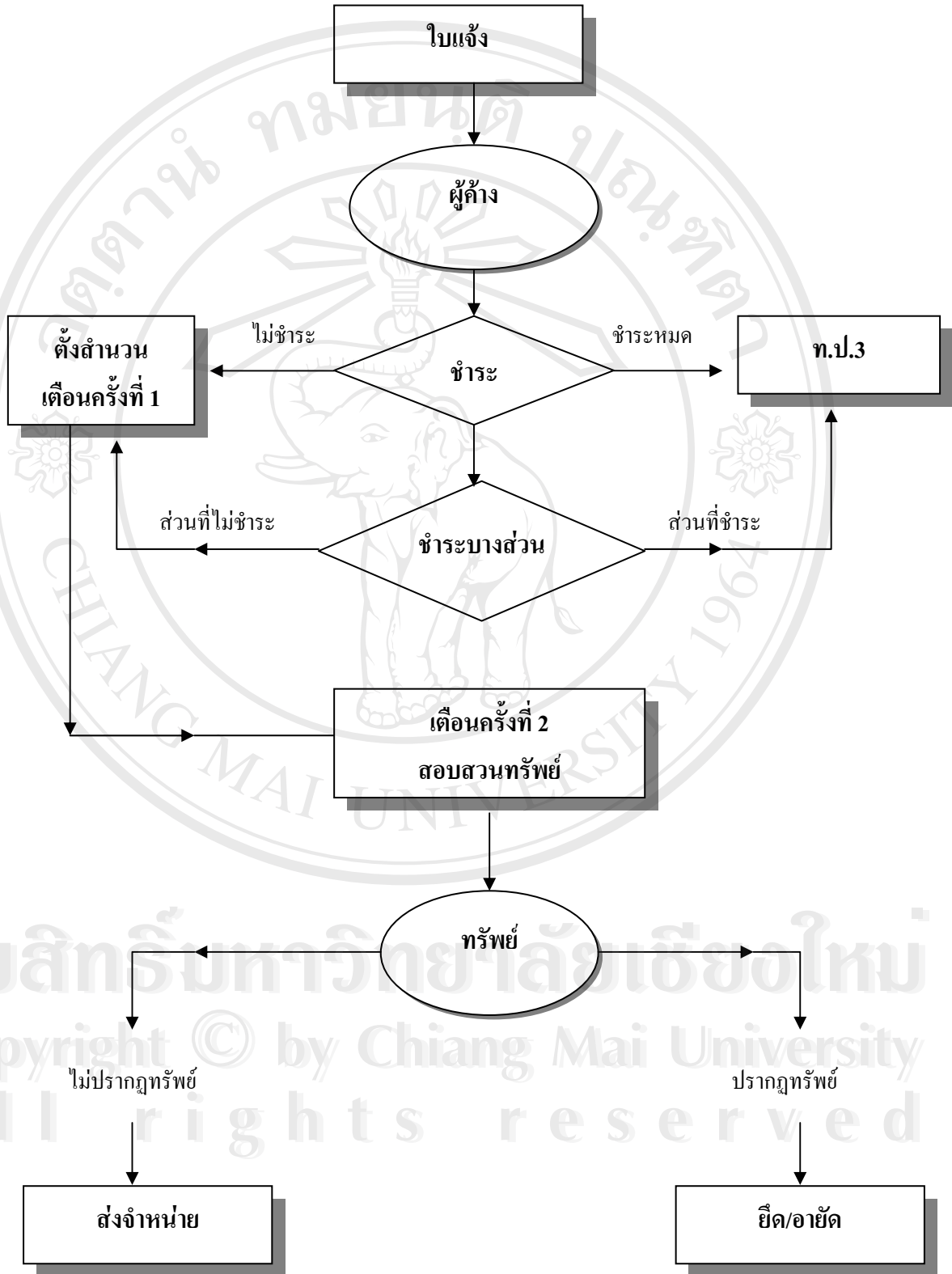

จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง หน่วยจัดเก็บภาษีอากรระดับจังหวัด ประกอบด้วยสำนักงาน
สรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Flow Chart ขั้นตอนการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved